herpy

SALAMANDERE

Guizhou Warty Newt

Paramesotriton caudopunctatus

Paramesotriton caudopunctatus er en kraftig, nesten helt vannlevende salamander på opptil 16 cm fra fjellskogene i det sørlige sentrale Kina. Artsnavnet henviser til de små flekkene på halen. Arten vokser uvanlig langsomt, er sjelden i fangenskap og trenger kjølig, rent vann.

Familie: Salamandridae **Mild hudgift**

FAKTABOKS

DYRET

Voksenstørrelse	**13-16 cm** total lengde inkl. hale
Levealder	**10-15 år**
Aktiv	**I skumringen og om natten**
Levevis	**Akvatisk**
Biotop	**Regnskog, fjellskog og våtmark**
Hudgift	**Mild** Vask hendene etter kontakt, og hold fingrene unna øyne og munn
Vanskelighetsgrad	**Øvet**

STELL

Min. terrarium	**60 × 30 × 35 cm** L × B × H for 2 voksne dyr
Temperatur, dag	**16-22 °C**
Temperatur, natt	**14-18 °C**
Luftfuktighet	**70-90 %**
Vann	**Akvaterrarium** dybde 15-20 cm
UVB	**Ikke nødvendig**
Kosthold	**Insekter og mark/snegler**
Holdes	**Parvis**

AVL

Formering	**Eggleggende**
Utvikling	**Larver i vann**
Egglegging	**I vann**
Kjønnsmoden	**108-120 mnd.**
Egg per sesong	**20-115**
Eggleggінger per år	**1**
Klekking	**21-56 dager** ved 18-25 °C
Larvetid	**80-110 dager** fra klekking til metamorfose
Larvefôr	**Andre larver og små vanndyr (dafnier, mygglarver)**
Yngelpleie	**Ingen**

VERN OG PAPIRER

CITES	**Liste II**
EU-vedlegg	**Vedlegg B**
IUCN	**Nær truet (NT)**

Om arten

Paramesotriton caudopunctatus er en kraftig salamander. Hunnene blir opptil 16 cm til sammen, og hannene er som regel litt kortere. Artsnavnet *caudopunctatus* betyr 'prikket hale' og henviser til flekkene på halen. Huden er kornet og brun, og buken har oransje til røde flekker som hos resten av slekten. Unger som lever på land, er litt mattere i fargen enn dyr i vannet.

Huden skiller ut en sekresjon ved fare. Tetrodotoksin er påvist i huden hos flere arter i slekten, blant annet *Paramesotriton chinensis* og *Paramesotriton deloustali*, men arten selv er ikke undersøkt, og hvor kraftig sekresjonen virker på mennesker, er ikke kjent. Vask hendene etter kontakt, ikke ta på øyne eller munn, og håndter bare dyrene når det er nødvendig.

Arten ble beskrevet i 1973 av Liu og Hu. Den er en av de tregest voksende artene i slekten: ungene lever flere år på land og må deretter vokse flere år i vannet, så det går omkring 10 år fra klekking til første egglegging. Levealderen er ikke dokumentert; arter i slekten kan bli 10 år eller mer.

Utbredelse og leveområde

Paramesotriton caudopunctatus lever i det sørlige sentrale Kina: det sørøstlige Chongqing, det sørvestlige Hunan, det østlige Guizhou og Fuchuan i det østlige Guangxi. Arten ble beskrevet fra Leigong Shan i Guizhou og finnes i 500-1.800 meters høyde.

> **Naturlig utbredelse:** Kina.

LEVEOMRÅDE

Paramesotriton caudopunctatus lever i skogkledde fjellområder i 500-1.800 meters høyde, der den holder til i stille vann i og ved fjellbekkene. Klimaet er subtropisk med varme, regnfulle somre og kjølige vintre, som er kaldest i de høyeste delene av utbredelsen. Døgn- og årstidsrytmen i naturen er ikke beskrevet nærmere. Arten er sårbar for tap av levested.

Stell

TERRARIET

Det finnes bare lite kunnskap om stell av *Paramesotriton caudopunctatus*, og arten er sjelden i fangenskap. Den holdes som *Paramesotriton hongkongensis*, som er langt bedre kjent, og tallene for akvarium, egg, klekking og larvetid er lånt derfra.

Et par trenger et akvarium på minst 60 × 30 × 35 cm. En stor hann kan stresse mindre hunner, så hold dyrene adskilt, eller del akvariet med en glassplate hvis hunnene ikke trives. Gi rikelig med skjul av stein, bark og røtter. Unge dyr som ennå er landlevende, trenger en landdel av stein eller kork. Hold lokket tett.

Bruk sand, store steiner eller ingen bunn. Fin grus kan svelges og gi tarmslutning.

TEMPERATUR

Paramesotriton caudopunctatus må holdes kjølig: 16-22 °C om dagen og 14-18 °C om natten, og vannet må ikke bli varmere enn 22 °C. Om sommeren kan det kreve vifte, kjøleelementer eller et kjølig rom for å holde akvariet under grensen. Dvale er ikke dokumentert for arten.

Les mer: Vinterdvale og årstider

LUFTFUKTIGHET OG DUSJING

Paramesotriton caudopunctatus er nesten helt vannlevende, så luftfuktigheten spiller liten rolle; 70-90 % er fint. En landdel må være fuktig så lenge dyrene bruker den.

VANN OG VANNKVALITET

Vannet skal være 15-20 cm dypt. Bruk avklort springvann eller kildevann. Vannet skal være rent, og ekstreme verdier av pH og hardhet unngås. Et svampfilter eller et lite innvendig filter med svak strøm passer. Bytt en del av vannet jevnlig, og fjern fôrrester.

LYS OG UVB

Paramesotriton caudopunctatus trenger ikke kraftig lys. Et enkelt lysstoffrør eller LED-rør på en tidsbryter gir en fast døgnrytme på omkring 12 timer. UVB er ikke nødvendig.

Les mer: Lys og UVB

FÔRING

Paramesotriton caudopunctatus spiser det samme som resten av slekten: hakkede meitemarker, sirisser, nyskallede melorm, kakerlakker og biter av reker. Voksne fôres to ganger i uken, unge 3-4 ganger i uken. Venn dyrene til å ta fôr fra en pinsett. Unge landdyr spiser små hageorm og små insekter; bytt til hakkede meitemarker når de blir større.

Les mer: Fôrdyr: hold og avl

ATFERD OG HÅNDTERING

Paramesotriton caudopunctatus er mer aktiv enn de fleste artene i slekten. Unge landdyr er derimot svært skjulte og sees sjelden. Forskjell i størrelse kan gi problemer: en stor hann kan stresse hunnene, så del akvariet med en glassplate, eller hold dyrene adskilt. Dyrene må ikke håndteres mer enn nødvendig; bruk et nett til flytting.

Avl

KJØNNSMODNING OG KJØNNSBESTEMMELSE

Utenom yngletiden er kjønnet vanskelig å se. I yngletiden får hannen en oppsvulmet kloakk, og hunnen blir fyldigere. Hunnene blir som regel litt lengre enn hannene, men en hann kan godt være den største i en gruppe. Kjønnsmodningen nås svært langsomt: dyrene når først avlsstørrelse etter flere års landliv og flere års vekst i vannet, til sammen omkring 9-10 år. Tallet bygger på få dyr.

PARRING

Yngletiden er ikke dokumentert for *Paramesotriton caudopunctatus*. Parringen følger trolig slektens mønster, der hannen dytter til hunnen, vifter med halen og avsetter en sædpakke, som hunnen samler opp med kloakken. Dyr som har vært holdt adskilt, settes sammen når de har nådd avlsstørrelse.

EGG OG LARVER

Hunnen av *Paramesotriton caudopunctatus* legger trolig eggene enkeltvis på vannplanter som resten av slekten. Antallet per sesong er ikke dokumentert for arten. Flytt eggene til en balje med luftstein, eller legg dem i et yngelnett.

METAMORFOSE

Eggene klekkes etter 3-8 uker ved 18-25 °C, og larvetiden er 80-110 dager. Larvene kan spise hverandre, så sorter dem etter størrelse. Fôr dem daglig med levende dafnier, mygglarver, enkytreer og nyklekte artemia. Ved forvandlingen skrumper gjellene, og dyret går på land.

OPPDRETT AV UNGER

De nyforvandlede ungene går på land og trenger en fuktig landdel eller en boks med fuktig kjøkkenpapir og mose. De tar små hageorm, nyklekte sirisser og små insekter; bytt til hakkede meitemarker når de blir større. Ungene er landlevende i flere år, men enkelte dyr blir i vannet etter forvandlingen. Veksten er svært langsom, og ungene gjemmer seg så mye at det er vanskelig å se om de spiser. Et tett lokk er viktig, for ungene slipper lett ut.

Helse og vanlige feil

Typiske feil og sykdommer hos *Paramesotriton caudopunctatus*:

- Varme og dårlig vann: hold temperaturen under 22 °C og vannet rent.
- Fin grus som svelges og gir tarmslutning.
- Bsal (*Batrachochytrium salamandrivorans*): asiatiske salamandere kan bære soppen uten symptomer, og den kan være dødelig for andre halepadder. Nye dyr må i karantene, og utstyr og hender må rengjøres mellom akvarier.
- Dyr som ikke vil spise, har hudsår eller hevelser, må til en veterinær med kunnskap om amfibier.

Les mer: Karantene og hygiene

Spør alltid dine kloke bekjente

Veiledningen er et godt sted å begynne, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskjellige, og mye av det viktigste lærer man av dem som har holdt arten i årevis. Snakk med en oppdretter, en erfaren holder eller en veterinær med kunnskap om krypdyr og amfibier før du skaffer deg dyret - og igjen hvis noe virker galt.